

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна та цитогістологічна діагностика дихальної системи

Освітня програма

Лабораторна діагностика

Спеціальність

091 Біологія

Галузь знань

09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “25” лютого 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальна та цитогістологічна діагностика дихальної системи
Викладач (-і)	д.м.н., проф. Грицуляк Богдан васильович
Контактний телефон викладача	-
Е-mail викладача	bohdan.hrytsuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Хвороби органів дихання широко розповсюдженні, вражають як дітей, так і людей різного віку. Їхньою причиною є інфекції та професійні чинники. В діагностиці захворювань органів дихання важливе місце належить дослідженню гістологічних мікропрепаратів – як біопсійного матеріалу, так і патанатомічного.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: Ознайомити студентів теоретично (із використанням мікропрепаратів, електронограм та лабораторних показників): цитологічні, гістологічні та функціональні зміни в органах і тканинах при пошкодженнях (дистрофіях), некрозі, атрофії, порушеннях кровообігу, компенсаторно-приспосувальних процесах та запаленні, зумовлених розладами обмінних процесів, типах імунних відповідей.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчити теоретичні основи процесу забору матеріалу для цитогістологічного дослідження в клініко-діагностичних лабораторіях. - проаналізувати методи забору матеріалу при пухлинних процесах. - ознайомитись з особливостями роботи спеціалізованих онкологічних, торакальних, пульмонологічних, фтизіатричних підрозділів. - охарактеризувати основні прояви порушень функції дихальної системи та шляхи їх профілактики. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи отримання матеріалу для цитогістологічного дослідження при захворюваннях гортані; - методи отримання матеріалу для цитогістологічного дослідження при захворюваннях трахеї; - методи отримання матеріалу для цитогістологічного дослідження при захворюваннях легень; 	

- вікові зміни дихальної системи;
 - ознаки хвороб органів дихання, які зустрічаються у людей різного віку та їх профілактику;
 - методи отримання матеріалу при бронхоскопії: мазки-відбитки, зішкріб з пухлини;
- вміти:**
- правильно підготувати пацієнта до здачі аналізу;
 - правильно зберігати матеріал забраний для дослідження;
 - методи фарбування мазків;
 - розрізняти вікові ознаки та хворобливі прояви.
 - розрізняти передпухлинні зміни епітелію.
 - визначати ступінь ураження .

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Лабораторні заняття	18
Самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
IV-й семестр	091 Біологія	II курс ОР «бакалавр»	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовний модуль 1.

Лекція 1. Цитогістологічна діагностика захворювань органів дихання.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 2. Метод бронхофіброскопії, значення в діагностиці захворювань органів дихання.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 3. Загальна та цитологічна діагностика запальних процесів органів дихання . Цитогістологічна діагностика пневмонії.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 4. Загальна та цитологічна діагностика раку легень. Загальна та цитологічна діагностика випоту з серозної порожнини при плевритах.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу

Тема 1. Правила забору мокротиння на аналіз. Техніка мікроскопії мокротиння.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Техніка виготовлення нативних і забарвлених препаратів мокротиння.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Причини, прояви гострих бронхітів, цитологічні особливості мокротиння.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Вогнищевої пневмонії, цитологічні особливості мокротиння.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Змістовний модуль 2.					
Лекція 5. Цитологічний аналіз мокротиння. Техніка виготовлення нативних і забарвлених препаратів для цитологічного дослідження.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 6. Цитогістологічна діагностика захворювань верхніх дихальних шляхів.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 7. Цитогістологічна діагностика гострого та хронічного бронхіту. Цитогістологічна діагностика пневмонії.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Лекція 8. Цитогістологічна діагностика емфіземи легень. Цитогістологічна діагностика туберкульозу легень.	Лекція	[1-11]	Опрацювання лекції, 2 год	0	Згідно розкладу
Тема 5. Бронхіальна астма, епідеміологія, прояви, особливості мокротиння.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Цитологічне дослідження харкотиння при раку легень.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Гістологічного	Лабораторне	[1-11]	2 год	1-5	Згідно

дослідження препаратів при раку легень.	рне заняття				розкладу
Тема 8. Причини, прояви бронхоектатичної хвороби та плевриту легень. Цитологічна діагностика.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 9. Причини, прояви абсцесу легень. Цитологічна діагностика.	Лабораторне заняття	[1-11]	2 год	1-5	Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p><i>Поточний контроль</i> здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p><i>Модульний контроль</i> (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацювати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал.</p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль</i> проводиться у формі заліку.</p> <p>Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою:</p>																																
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 - 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4" style="text-align: center;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 - 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td>70 - 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 - 69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 - 59</td> <td>E</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26 - 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>					Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 - 100	A	відмінно	зараховано	80 - 89	B	добре	70 - 79	C	60 - 69	D	50 - 59	E	задовільно		26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою																															
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																														
90 - 100	A	відмінно	зараховано																														
80 - 89	B	добре																															
70 - 79	C																																
60 - 69	D																																
50 - 59	E	задовільно																															
26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																														
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																														
Вимоги до	Підсумкова письмова робота виконується у формі																																

письмової роботи	комплексної контрольної роботи.
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання заліку, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

1. Голяновський О.В. Комплексний підхід щодо діагностики та лікування туберкульозу легенів у вагітних та породіль / О.В. Голяновський, В.П. Мельник // Укр. пуль- мон. ж. - 2003. - № 4. - С. 31-35.
2. Горячковский А.М. Клиническая биохимия в лабораторной диагностике./А.М. Горячковский.- Одесса: Экология, 2005.- 610 с.
3. Датин Ф.И. Лабораторные тесты и клиническое применение / Ф.И. Датин, Э. Метцманн. Пер. с англ. - М.: Лабора, 2007 - 560 с.
4. Долгов В.В. Фотометрия в лабораторной практике. / В.В. Долгов, Е.Н Ованесов, К.А. Щетникович .- СПб, Vital, 2004,- 192 с.
5. Децик Ю.І. Основи внутрішньої медицини: Пропедевтика внутрішніх хвороб / За ред. Яворського О.Г. – К., 2004. – 500 с.
6. Децик Ю.І. Диагностические пробы от пациента до лаборатории /Ю.І. Децик, В.Г. Гудер. – М.: - Лабора, -2010.- 118 с.
7. Кучеренко М.Є. Культуральные методы диагностики/ М.Є. Кучеренко Учебное пособие для проведения базового курса обучения специалистов бактериологических лабораторий учреждений противотуберкулезной службы. – М. – Тверь: ООО «Издательство «Триада», 2008. – 208 стр.
8. Кучеренко М.Є. Сучасні методи біохімічних досліджень./М.Є. Кучеренко // – К.: Фітосоціоцентр, -2001. – 424 с.
9. Кучеренко М.Є. Лабораторный справочник СИНЭВО / Под ред. Небыльцовой О. В. – К.: «Доктор- Медиа», 2013. С. -617.
- 10.Красильников, Т.Р. Микробиологический словарь – справочник / [А.П. Красильников, Т.Р. Романовская] Минск: Асар,- 1999. С.- 112.
- 11.Патоморфологія, гістологія, атлас /Д.Д.Зербіно, М.М. Багрій, Я.Я.Боднар.- Вінниця. Нова книга 2016р. – 799 ст.

Викладач _____ проф. Б.В. Грицуляк